

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 14P/9/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2120201308
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 09. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Andrea Tomašovičová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2020:2120201308.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Trnava v konaní vedenom pred sudkyňou Mgr. Andreou Tomašovičovou, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: D. H., T.. XX.X.XXXX, trvale bytom Z.. K. X, H., t.č. v starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, S. Kollára 72, Čerenčany, zastúpená porúčnikom: Miestny úrad Mestskej časti Bratislava - Petržalka, v konaní zastúpená Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Piešťany, pracovisko Hlohovec, Jarmočná 3, Hlohovec, dieťa rodičov - matky: U. H., T.. XX.X.XXXX, trvale bytom Bratislava - Petržalka, a otca: I. H., T.. XX.X.XXXX, U. H. O. D. X. XXXX/XX, U., o návrhu navrhovateľa: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, Vazovova 7/A, Bratislava, na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti, takto

rozhodol:

I. Súd mení rozsudok Okresného súdu Trnava č.k. 19P/13/2011-167 zo dňa 18.1.2012 v časti určenia zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletou D., T.. XX.X.XXXX tak, že maloletá D. sa umiestňuje do Reedukačného centra Zlaté Moravce, Prílepská 6, Zlaté Moravce, ako aj v časti platobného miesta pre platenie výživného pre maloletú D. tak, že matka a otec sú povinní platiť určené výživné pre maloletú Reedukačnému centru Zlaté Moravce, Prílepská 6, Zlaté Moravce.

V ostatných častiach predmetný rozsudok zostáva nezmenený.

II. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Dňa 7.2.2020 bol tunajšiemu súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava, na predĺženie výchovného opatrenia nariadeným nad maloletou D..

V návrhu uviedol, že nad maloletou D. a jej dvoma súrodencami, U. T.. X.X.XXXX a I. T.. XX.X.XXXX, bola Rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 19P/13/2011-167 zo dňa 18.1.2012, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 22.2.2012 nariadená ústavná starostlivosť, ktorá sa vykonávala od 6.3.2012 v Detskom domove so sídlom Botanická 46, Trnava a maloletá D. spolu so súrodencami vyrastala od 29.7.2013 v profesionálnej rodine v obci Komjatice. D. mala veľmi časté konflikty s profesionálnou matkou, nerešpektovala ju, bola vulgárna, nadávala priamo profesionálnej matke aj jej rodine, pričom sa vyskytli aj agresívne útoky na profesionálnu matku. Počas afektívnych záchvatov, ktoré sa u nej vyskytovali, mala tendenciu ničiť zariadenie vo svojej izbe. Počas pobytov v psychiatrických liečebniach, sa D. niekoľkokrát vyhrážala sebapoškodzovaním. D. vzťahy so súrodencami sú zložitú, s mladšou sestrou mávala časté konflikty a bitky, tiež s bratom sa pravidelne bila, a to na dennom poriadku. Vanessa pravidelne navštevovala pedopsychiatrickú ambulanciu I.. D. v Nitre, od mája 2017 navštevovala psychologickú ambulanciu C.. F. H. vo FN Nitra. Opakovane bola hospitalizovaná, od 20.5.2017 do 5.6.2017 na pedopsychiatrickom oddelení FN v Nitre, od 6.6.2017 do 24.7.2017 v Psychiatrickej nemocnici prof. I. v Kremnici. Pretrvávali u nej problémy v správaní v profesionálnej rodine - afektívnym raptom, agresívne sa správala voči súrodencom a profesionálnym rodičom, sebapoškodzovala sa, preto

bola od 5.9.2017 do 20.12.2017 umiestnená v Diagnostickom centre J. Janečka 32, Ružomberok. Následne pre verbálnu agresivitu k dospelým členom rodiny, deštruktívne prejavy, odmietanie užiť lieky, nerešpektovanie profesionálnych rodičov, bola D. od 21.1.2018 do 12.2.2018 hospitalizovaná na Psychiatrickej klinike FN v Nitre. Pre pretrvávajúce poruchy správania v profesionálnej rodine, bola uznesením o neodkladnom opatrení č.k. 40P/12/2018-21, vykonateľným odo dňa 12.2.2018, nariadená zmena zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti na zariadenie s liečebno-výchovnou starostlivosťou, zameranou na zmiernenie porúch psychického, osobnostného a sociálneho vývinu, na základe čoho bola umiestnená v Centre pre deti a rodiny Compass, Koperníkova 68, Hlohovec. Na stretnutí v Centre pre deti a rodiny Compass, ktoré sa konalo dňa 3.5.2018, pre zhoršujúce sa správanie maloletej D., zvyšujúcu sa intenzitu útokov, odmietanie užívania liekov, sa orgán SPODaSK s riaditeľom Centra pre deti a rodiny dohodol na podaní návrhu na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti. Dňa 1.4.2019 sa konalo na pôde Centra pre deti a rodiny Compass stretnutie, pre opätovné a neustále pribúdajúce úteky maloletej D., ktorá uteká z Centra pre deti a rodiny Compass bežne aj niekoľkokrát za týždeň, a to z vychádzok, po ceste do školy, z vyučovania, po ceste zo školy. Využije takmer každú možnú príležitosť na útek. Odo dňa 1.4.2019 bola maloletá D. umiestnená na preliečenie na Akútnom detskom psychiatrickom oddelení v Michalovciach a od 10.5.2019 maloletá nastúpila na pobyt do Detskej psychiatrickej liečebne, n.o. Hraň. Rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 12P/27/2019-37 zo dňa 26.6.2019 bolo nariadené výchovné opatrenie, ktorým sa maloletá D. zverila od 2.9.2019 do 29.2.2020 do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, za účelom zabezpečenia odbornej pomoci maloletej. Rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 26.7.2019. Vzhľadom na uvedené, navrhovateľ žiadal o predĺženie výchovného opatrenia nad maloletou D., ktorým sa zverí od začiatku druhej polovice školského roka 2019/2020 do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, aby sa predišlo a zabránilo návratu negatívneho správania u maloletej, ktoré bolo vzhľadom na doterajší vývin pravdepodobné.

2. Dňa 21.2.2020 bol súdu doručený návrh Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Bratislava na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým by bola maloletá D. zverená od 1.3.2020 do starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany, a to až do rozhodnutia vo veci samej na základe návrhu na predĺženie výchovného opatrenia nariadeného nad maloletou, pretože je potrebné, aby sa predišlo a zabránilo návratu negatívneho správania u maloletej. Okresný súd Trnava uznesením č.k. 14P/9/2020-9 zo dňa 27.2.2020 nariadil neodkladné opatrenie, ktorým maloletú D. dočasne ponechal v starostlivosti Reedukačného centra Čerenčany. Neodkladné opatrenie nadobudlo právoplatnosť dňa 7.7.2020.

3. Súd vykonal dokazovanie a oboznámil sa s listinnými dôkazmi doloženými navrhovateľom a s hodnotením Reedukačného centra Čerenčany na maloletú D., pričom zistil nasledovný skutkový stav. Súd pojednával v súlade s ustanovením § 180 Civilného sporového poriadku na pojednávaní v neprítomnosti rodičov maloletej, ktorí mali predvolanie na pojednávanie riadne doručené, na pojednávanie sa nedostavili, pričom svoju neúčast' riadne a včas neospravedlnili a nežiadali o odročenie pojednávania z vážnych dôvodov.

4. Navrhovateľ v konaní uviedol, že pôvodne podali návrh na predĺženie výchovného opatrenia nad maloletou D., ktoré sa malo realizovať v Reedukačnom centre Čerenčany. Maloletá sa však počas apríla a mája 2020 dvakrát pokúsila o samovraždu, raz obesením v čom jej zabránili a druhýkrát podrezaním sa, na čo následne bola privolaná zdravotná pomoc a maloletá bola prevezená do nemocnice v Rimavskej Sobote. Jej zranenia však boli natoľko vážne, že bola premiestnená do Banskej Bystrice, kde bola operovaná. Tento incident si nevedeli vysvetliť, keďže pri návšteve vo februári 2020 a pri osobnom pohovore sa maloletá javila vyrovnaná, bola veľmi komunikatívna a takéto hodnotenie im bolo dané aj z Reedukačného centra Čerenčany. Prvotne navrhovateľ chcel, aby sa maloletá vrátila do centra pre deti a rodiny k svojim súrodencom, vzhľadom k týmto skutočnostiam to ale nie je možné. Maloletá po hospitalizácii v Banskej Bystrici bola prevezená na Detskú psychiatriu do Kremnice, odkiaľ sa po zastabilizovaní vrátila späť do Čerenčan. Na základe hodnotenia centra Čerenčany je zrejmé, že sa vrátila v zlom psychickom stave, kde napadla vychovávateľku alebo vychovávateľa. Ušla z Čerenčan a chcela sa dostať vlakom do Bratislavy, lenže nemala lístok a sprievodca ju z vlaku vyhodil. Na získanie peňazí na zakúpenie lístka na vlak, poskytla sexuálne služby dvom neznámym mužom, pričom bola zaistená políciou v Rimavskej Sobote a opätovne vrátená do Čerenčan. Na základe týchto všetkých skutočností, bola odo dňa 17.6.2020 prevezená do Detskej psychiatrickej liečebne Hraň, kde je doteraz s tým, že sa jej v posledných dňoch zhoršil psychický zdravotný stav s opätovnými suicidiálnymi prejavmi, preto bola prevezená do Detskej psychiatrickej nemocnice v Michalovciach. Toho času je

v Michalovciach a mala by sa vrátiť späť do Hrane. Maloletá D. listom kontaktovala svoju sestru U., ktorá je v centre v Trnave, svoj problém si uvedomuje, pričom v listoch skôr ospravedlňuje svoje konanie a má záujem na zachovaní súrodeneckých vzťahov. Od 1.9.2020 jej mladší súrodenec I. je dočasne umiestnený v Reedukačnom centre Čerenčany. Má problémové správanie, prejavuje veľkú agresiu, nevie ovládať svoj hnev. Terézia je bezproblémová. Na základe týchto skutočností, by podľa navrhovateľa bolo najlepšie, aby bola maloletá D. zastabilizovaná v jednom zariadení, kde jej vedľa poskytnúť potrebnú pomoc a po konzultácii s Reedukačným centrom v Zlatých Moravciach sa rozhodli, že by bolo pre maloletú najvhodnejšie, aby sa v tomto zariadení vykonávala ústavná starostlivosť, pretože D. nevie fungovať v detskom domove a nemôže byť medzi ostatnými deťmi. Navrhovateľ preto žiadal rozhodnúť o zmene ústavného zariadenia z Centra pre deti a rodiny v Hlohovci na Reedukačné centrum Zlaté Moravce, kde by sa vykonávala starostlivosť nad maloletou D., pričom na pôvodnom návrhu na predĺženie výchovného opatrenia netrval.

5. Po pripustení zmeny návrhu, súd ďalej konal o návrhu na zmenu zariadenia pre výkon rozhodnutia súdu. S týmto návrhom súhlasil tak poručník maloletej, ako aj procesný opatrovník, pretože sa jedná o prospech maloletej D..

6. Predmetom konania je rozhodovanie o návrhu orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na zmenu zariadenia na výkon nariadenej ústavnej starostlivosti nad maloletou D..

7. Podľa § 54 ods. 2 písm. c) Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave.

8. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom, súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

9. Podľa § 62 ods. 1 a 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť (1). Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona (3).

10. Podľa § 81 ods. 2 Zákona o rodine, súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

11. Vykonaným dokazovaním dospel súd k záveru, že návrh orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately na zmenu zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti bol podaný dôvodne. U maloletej D. trvajú dôvody nariadenej ústavnej starostlivosti v zmysle rozsudku Okresného súdu Trnava č.k. 19P/13/2011-167 zo dňa 18.1.2012. Rodičia naďalej neprejavujú o maloletú D. a ani o jej mladších súrodencov záujem. Okrem toho, vývoj psychického zdravotného stavu maloletej v období posledných mesiacov je natoľko vážny, že doterajšie zariadenie Reedukačného centra Čerenčany, už pre maloletú nie je vhodné, a preto pre závažnosť jej zdravotného stavu je potrebné zmeniť zariadenie, v ktorom sa bude vykonávať ústavná starostlivosť nad maloletou tak, aby jej mohla byť poskytnutá čo najlepšia a hlavne najvhodnejšia starostlivosť vzhľadom na jej zdravotný stav.

12. Súd preto rozhodol o zmene zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti nad maloletou D. tak, že maloletú umiestnil do Reedukačného centra Zlaté Moravce, Prílepská 6, Zlaté Moravce. V súvislosti s touto zmenou bolo potrebné rozhodnúť aj o zmene platobného miesta, pre platenie určeného výživného rodičmi maloletej a to tak, že matka a otec sú povinní platiť výživné určené rozsudkom Okresného súdu Trnava č.k. 19P/13/2011-167 zo dňa 18.1.2012 pre maloletú k rukám Reedukačného centra Zlaté Moravce. V danom prípade neboli splnené podmienky pre zmenu výšky vyživovacej povinnosti či matky alebo otca k maloletej D., súd im ponechal povinnosť platiť na výživu maloletej minimálne výživné,

nakoľko aktuálne zárobkové možnosti a schopnosti matky ani otca súdu nie sú známe, a ani samotný pobyt rodičov súdu nie je známy.

13. Podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

14. Podľa § 58 Civilného mimosporového poriadku, o nároku na náhradu a o výške trov konania rozhoduje súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

15. O náhrade trov konania účastníkov rozhodol súd v zmysle § 52 Civilného mimosporového poriadku, keď vo výroku II. rozsudku rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko v mimosporových konaniach je v zásade vylúčený nárok na náhradu trov konania, pričom súd nezistil naplnenie žiadnej z výnimiek upravených v ustanovení § 53 a nasl. Civilného mimosporového poriadku, keď zároveň nezistil, že by tu boli také okolnosti prípadu, aby bolo možné priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov s poukazom na zásadu spravodlivosti.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku je prípustné odvolanie v lehote do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Trnava.

Odvolanie môže podať účastník konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané. Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní to, čo mu ukladá vykonateľné súdne rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa Exekučného poriadku a v prípade starostlivosti o maloletú a styku s maloletou návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 370 a nasl. CMP).